

UJVIDÉKI HÍRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Szeptember 5

Ujvidék városa is bizonyára aranybetűkkel fogja nevéet beírni abba a márvány táblába, amely kárpátok bejáratánál hirdetni fogja a nemzet lelkesedését a felett, hogy az oroszok pusztításait helyrehozni és a nemzet érzékeny sebeit gyógyítani igyekszik.

Alig terjedett el a nemzet nagy érdekeit felölő eszme mint a futótűz járta végig az egész országot, regzésbe hozva a jobbakban a hazafias érzelmek minden kinjait. És azóta is hogy ez az eszme tért hódított versenyre kelt a nemzet apraja, nagyja és versenyt buzgólkodik azon, hogy minél többel hozzájárulhasson mindenki az ő erejével amelylyel rendelkezik.

Városunk törvényhatósága is megragadta a kiváló hazafias alkalmat és főispánunk égíszte alatt megindult a városi mozgalom a Kárpátfalvak felépítéséhez való hozzájárulás céljából.

Ez a mozgalom mindenesetre fényes eredményt fog eredményezni, nemcsak azért mert ismerjük a vezetők lelkesége erejét — de azért is, mert osztatlan lelkesedéssel csatlakozik hozzájuk városunk egész közönsége.

Ilyen lelkes érzéssel ileszkedett bele a hivatalos keretbe városunk egyik ismert Sportköre az Ujvidéki Testgyakorlók köre, amely már most szeptember 5-én hozta mozgásba egész városunk intelligenciáinak apparátusát. A polgárság lelkes mozgalmát minden jóindulatával támogatja hazafias itt állomásozó hadseregünk és rendelkezésére bocsátotta a polgári rendezőségnek mindazokat az eszközöket, amelyek nélkül itt ebben a városba különösen a mostani viszonyok között valami nagyobb eredményt elérni nem lehetett volna.

Szeptember 5-ike tehát csak egyik epizódja lesz a nagy mozgalomnak, amely Ujvidéken a Kárpátfalvak felépítéséhez a maga ténykedésével hozzájárulni akar és hiszszük hogy a város egész közönsége a lelkes kör ténykedését legjobb akaratával és áldozatkészségével támogatni fogja!

Ujvidéki táviradász a hadtestparancsnokság életéről.

Telefon és táviradközpont a föld alatt. — Hogyan készül a „Höfer“?

Egy Ujvidéken ismert táviró-tisztet, aki sokáig működött itten, majd a mozgósítás alkalmával ő is bevonult ezredéhez, természetesen a távirádközponthoz. Hónapok óta az ezredparancsnokságnál működött és most az alábbi érdekes cikket küldte be részünkre.

Mint táviradász, egy ezredparancsnokság törzséhez kerültem, ott teljesíték szolgálatot. Le- és fölfelé szerteágazó huzalok lehetővé teszik, hogy a legkisebb csapatalakulattól föl a hadtestig, egyazon időben egyforma utasítással lehet ellátni óriási csapat-tömegeket. Hanggyorsasága az érintkezés, ezt is villanyerő gyorsítja meg. Nincs már távolság, lassujárású futárról való közle-ménytovábbítás. Itt a telefon, elrejtett, srappellmentesen kiépített földalatti várakban, amely minden távolságot megszüntet és az érdekeltek között a közvetlen és gyors érintkezést teszi lehetővé. Valóságos telefonközpont ez és az ember hirtelen valamilyen nagyobb vidéki város telefonközpontján képzeli magát, ha a kagtyót a füléhez veszi. Egy körületekintés azonban mutatja, hogy földalatti barlangokba és odukbá csak a hadszíntéren szokták Edison kifinomított találmányát fölserelni. Jönnek-mennek szüntelenül éjjel nappal a parancsok, a jelentések; a sok tízezer emberre rugó és sok kilométernyire egymástól szétszórtna fekvő hadsereg pár perc alatt minden emberével tudja az új parancsokat, rendelkezéseket és eseményeket. Mert a hadvezetőségnek arra is gondja van, hogy azok a szakadatlan láncolatban érkező győzelmi hírek az események színteréről távolabb fekvő csapatokhoz is eljussanak. És milyen gyorsan! A mi telefonunk a legjobb haditudósító. A „Presse“ és Nordd. Allg. Zeitung“ órákkal később értesül csak a hivatalos jelentésekről, mint többen a lövészárókban levő csapataink.

A Höfer, a híres Höfer-jelentések magja, naponta kora haj-

nalban a rajvonalban lát napvilágot. A századparancsnok a zászlóaljjal közli a fontosabb eseményeket. Ott már négy század jelentése fut össze. A zászlóalj parancsnokai összegezik az eseményeket és továbbítják az ezred parancsnokságához, szószerint; minden pont, vesző, kötvél és pontosvesző továbbítása a telefonkezelő legszigorubb kötelessége. A „távmondatt“ leadói és fölvevői idejének óráját és percét, leadójának és fölvevőjének nevént mindkét érintkező állomáson följegyzik. Az ezred, ahogy a zászlóaljak beadták a jelentéseket, újra összegezzve, a hadosztálynak továbbítja. A hadosztályparancsnokság a hozzátartozó két dandár jelentéséhez a sajátját is hozzáfűzve fölterjeszti a hadtesthez. A hadtest viszont a hadosztályok jelentéseit összegezi és a hadsereg parancsnokságához juttatva megadja az anyagot a Höfer-jelentés elkészítéséhez. Ott pontosulnak a különböző hadseregek parancsnokainak jelentései és Höfer altábornagy megírja a napi bullettintét. Kiveszi a nagyobb, említésre méltóbb mozzanatokat és bizony sokszor egész hadosztályok napi ténykedései vagy egyáltalán nem, vagy csak pár szóban szerepelnek benne.

És ez az egész, szinte végtelelenné látszó, létraszerűen és hatványozottan mind nagyobb csapattesteket érintő anyag összehordottan kerül föl Höfer altábornagy íróasztalára, alig két óra alatt. A villany, a telefon talán ebben a háboruban mutatta meg igazán, hogy milyen gigászi átalakító erő lakozik benne . . .

... Egyébként eszünk, iszunk, alsunk, hall gatjuk ágyuink dörmögő danáját és várjuk a napot, amikor a főszerkesztőnk, Höfer papa, sokszor kilométerről összhordott riportjaink alapján kiserkesztheti, hogy az orosz hadsereg kapitulált és ennek alapján megvan a béke: a győzelmes.

Itthon maradnak a seiyem zászlók.

A menetszázadok és zászlóaljak indulását megelőzőleg mindig enyhítően kedves epizódok voltak azok, a mik az induló hő-sőknek adott díszes zászlók körül játszódtak le. — Napokkal az indulás előtt büszke lépésű katonák hordozgatták a fölbokrértázott, föl-szallagozott lobogókat, szinte szeretettel dédelgetve, simogatva a fáját, a szövetét. Magukkal vitték a harctérre a hazuról drága emléket, a buzdító ereklyét és tartogatták erősen a tett ígérte-t, hogy dicső-éggel hozzák vissza. Mostantól kezdve vége lesz a zászlók idejének, új rendelet szerint a harctérre induló katonák ezután nem vihetnek magukkal zászlókat.

A hírről értesülvén, a közön-ség esetleges félreértésének megelőzése végett, megfelelő helyre fordultunk felvilágosításért, ahol a következőket mondták:

— Az új rendelkezésnek természetesen semmiféle tendenciája nincs, sőt kifejezetten a zászlóhoz fűződő tisztelet respektálásából és a nemzeti színek megbecsüléséből ered. Ezekre ment a frontra vitt nemzetiszínű zászlók száma. Gondozták, féltették a katonák, el nem váltak tőle, — amig lehetett. De ugye, elképzelhetetlen, hogy például egy rohamnál, vagy egy gyors előremenetelés-nél a zászlókat magukkal cipeljék, — hát bizony sokszor elhullatták és a sárba, porba tipródott a szent ereklye. Ezt meg kellett akadályozni. De katonai érdek is ezt kívánja. A zászlók ugyanis fölkerültek a vonatokra és éppen nem kívánatos, hogy az esetleg ólálkodó kémeknek utmutatásul szolgáljon, a fölvonulásról és csapatszállításról

A közönség tehát — így fejezte be az indokolást — okos és kedves dolgot művel, ha ezután a zászlókra szánt összegeket egy másik szép célra — például a rokkant katonák segítésére fordítja.

A legujabb uzsora.

Drágább lett a tankönyv is.

Az új tanév kezdetével a szükség kelemetlen meglepetés fogja érni. A tankönyvkiadók szövetsége elhatározta, hogy minden tankönyvnek az árát felemeli tíz százalékkal, s ezt az elhatározását már végre is hajtotta, még pedig a tankönyvkereskedők eredeti aritmétikája szerint. Ugyanis a tíz százalékos emelés úgy értelmezendő, hogy minden megkezdett korona után 10 fillér az áremelés. Tehát a 60 filléres könyv ára 70 fillér lesz, az 1 korona 20 filléresé 1 korona 40 fillér, a 3 korona 20 filléresé 3 korona 60 fillér, és így tovább.

Ha van árdragítás, a mely indokolatlan ebben a háborús időben, úgy ez a harácsolás közöttük a legelső helyen áll. Tudjuk előre, hogy a könyvkiadó urak arra fognak hivatkozni, hogy drágább lett a munka, drágább lett a papír stb. De betudjuk bizonyítani azt is, hogy a nyomdások bérét nem emelték, a papír beszerzés pedig nem okoz nekik gondot, mert a most megdrágított könyveket még a háboru kitérése előtt nyomatták, amikor még olcsó volt a papíros-festék — minden anyag, a mi a könyvparhoz szükséges A tíz-tizenöt évvel ezelőtti nyomott tankönyvek árát is emelték.

Egyidejűleg megnyomorították az egész könyvkereskedelmet azért, hogy tankönyvet csak készpénzfizetésért adnak a kereskedőknek. A mai viszonyok között a legtöbb könyvkereskedőnek nincs pénze ahhoz, hogy elegendő tankönyvkészletet szerezzen be, — a szülő tehát az eddigi hitvány kiszolgálás után, mely eddig is megbénította egy hónapra minden iskola munkáját, — az idén sok helyen egyáltalán nem is tudnak majd könyvhöz jutni s a tanárok örülhetnek ha a gyermekek legalább október közepére el lesznek látva tankönyvvel.

A dolgon változtatni már idő hiányában sem lehet. De nincs is a ki változtasson rajta. Van ugyan egy tankönyvbírálati szabályzat mely megszabja hogy a tankönyvengélyezésnek mik a feltételei? A feltételek között az f) pont arról intézkedik, hogy meg kell vizsgálni a könyv kiállítását és az árát is. Ha egy könyvet az árszempontjából megfelelőnek találunk és engedélyeznek 1 korona 10 filléres ár mellett, — a kiadónak nincs joga a könyv árát 1 korona 30 fillérre emelni, és ha mégis emeli: a miniszternek joga van a könyvet az iskolai használatból kilitani.

ÉL AZ ISTEN!

Az U. T. K. mai „Kárpáti nap” ünnepélyére írta és a hangversenyen elszavalja: Dr. CSILLAG KÁROLY.

Megrendült az orosz birodalom,
Reeseg már a Romanovok trónja,
Szedik már a germán alabárdok
S magyar kardok a pántokat róla,
Osztrólenka újra sírhalom lett
Csakhogy most a muszkák ko-

porsoja,

Él az Isten! a nagy magyar Isten,
Aki ezt az országot megóvta.

Ott volt már a rettenetes csúsré
A Kárpátok sziklafala mellett,
Elfutoitak véres koponyával,
Dögtestük a hollóknak se kellett:
S megtisztult a magyar szent

korona,

Szűz gyémántja újra szabad
tőlük,

Él az Isten! de ök tönkre verve,
Csak a rege beszél majd felőlük.

Vad Tamerlán méltó utódai,
Orosz rablók ki vagytok már

verve,

Vihargyorsan üldöz benneteket
Halhatatlan Hindenburgnak

serge,

Megboszulja minden gaztetteket,
Ostorát már érzitek jól messze,

Él az Isten! prófétái mondák:
Lengyelország nincsen még el-

veszve!

Felszabadult nemzetek imáját
Hozza ezer mértföldről a szellő,
Más világ lesz kelet s nyugaton is
Mire majd egy másik tavasz eljő,
Kinzott népek hozsannája hang-

zik.

Rabbilincsek törnek ottan széjjel.
El az Isten! hajnalodik itten,

Eloszlik a fájdalomtelt éjjel!

És ahol csak járt az éhes falha
Mindenütt csak pusztulás nyo-

mába,

Alig ütöttük le Hidra fejét
Másik száz fej támadott utána,
S mégis győztük vitézséggel őket,
Véres fejjel szökött meg a medve,

Él az Isten! gondoskodott róla
Visszatérni sohse legyen kedve:

S ott, ahol a halál úgy pusztított
A mezőkön újabb élet ébred,
Megiffodva fogjuk újra látni
Ezt a dicső, vitéz magyar népet;

S hol az ellen oltárunk letörte,
Szentélyünkben gaz kezével dül-

va.

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

Él az Isten! népünk tűzhelyeit
Rendbe hozzuk, felépítjük újra!

HIREK

Ujvidékfalva

határvonalai napról-napra jobban és jobban rajzolódniak meg. Mind-egyik elmúlt nap közelebb hozza a megvalósulás felé az oroszok által feldúlt falvak helyén a nemes hazafiaság által a Kárpátok-ban felépítendő Ujvidék-falvát.

Már több ízben híradással voltunk arról a nagyszabású mozgalomról, amely az Est nagyszerű eszméjét nálunk is megvalósítja. Az itthonmaradtak, az ellenségtől megkíméltek, a háboruban anyagilag gyarapodottak építették fel az oroszok által elpusztított kárpáti falvakat, Ujvidék az ország legdélibb vége építsen fel egy északmagyarországi falut, mely városunk után Ujvidékfalva névet viselje.

Nemesebb, hazafiasabb célra még országos gyűjtés nem folyt. Azok a szerencsétlenek, akik ott a Kárpátok alján mintegy hazánk északi határfői kénytelenek voltak kiállni az oroszok tatárjárás-szerű pusztítását, kénytelenek voltak kicsi otthonaikat elhagyni, és azokat az oroszok vad szenvedélyének, gyújtogatási és pusztítási vágyainak kitenni, ezek a szerencsétlenek megérdemlik, sőt sorsuk kötelességévé teszi az itthonmaradtaknak, hogy az ő áldozatkészségük teremtse új otthont a számukra.

Ujvidéken is lelkes, hangos visszhangra talált az Est segítségével hívó kiáltása.

Az Ujvidéki Hirlap buzdítása nyomán az Ujvidéki Testgyakorlók Köre, városunk ezen legelgálibb egyesülete, elsőnek mozdult meg a társadalomból és itt még nem látott nagyszabású ünnepélylyel fogja a nemes célt szolgálni. Az ünnepély iránt úgy a katonai körök, élén Tersztyánszky Károly lovassági tábornok, hadseregparancsnok, mint a polgári társadalom élén Matkóvits Béla főispánnal itt még sohasem látott meleg érdeklődést tanúsítanak, olyannyira, hogy az e hó 5-én vasárnap rendezendő pompás sikerűnek ígérkező ünnep sok ezer koronát fog a hazafias célra juttatni.

Az U. T. K. a széleskörű mozgalma keretében tekintettel volt arra is, hogy egyes kebelbeli módos tagtársat nyerjen, hogy egy egész ház felépítésével mutassa hazafias áldozatkészségének ragyogó példáját.

Igy az U. T. K. levél kíséretében 800 korona adományt ka-

pott, amelyet nemes adakozója ekkép jelent be:

„Az Ujvidéki Testgyakorlók Köre tekintetes Elnökségének

Ujvidék.

Vonatkozással 1915. szept. 5-én tartandó kárpáti napi ünnepélyre átdok önöknek K 800 (nyolcszáz koronát) mely összeg Ujvidék városa által felépítendő községében egy ház felépítésére, — Farkas Mór és neje adományaként, — fordítandó.

Kikötöm magamnak, hogy ezen házban egy helyiség állandóan rendelkezésemre bocsájtassék, hogy abban egy hozzám segélyért forduló beteget üdülés céljából elhelyezhessek.

Kiváló

tisztelettel

Farkas Mór s. k. "

Ujvidék, 1915. aug. 30.

Az U. T. K. ezt a 800 koronát, miként az ünnepély egész tisztá jövedelmét, az Ujvidéki Hirlapnak küldi el, mely viszont egész gyűjtését a városi pénztárba fogja befizetni.

Farkas Mór és neje nemeslelkű adománya oly nagyszerű példaadás, oly kiválóan dicséretet érdemlő hazafias áldozatkészség bizonyítéka, hogy a halás elismerését a legteljesebb mértékben kiérdemelte.

Farkas Mór neve eddig sem hiányzott egyetlen jótékony gyűjtőívben. A törekvő szegénysorsra iparosból ma tekintélyes jómódu ember lett, aki a fáradsága gyümölcséből siet másoknak sebeit enyhíteni és ott a hol segítségre szükség van, ott az ő adományai mindenkor az első közt vannak, hogy a sebeket beheggesztésék. Farkas Mór követseméltó példaadása remélhetőleg világító fáklyaként fogja megmutatni a többinek az utat, — amely a nemes szívhez, a jómódnak hazafias kötelességteljesítéséhez vezet.

Ujvidék társadalmának 100 ezer koronát kell erre a célra összehozni és miként Ujvidék a délvidek kereskedelmi és ipari emporiuma, úgy Ujvidékfalva legyen északon a Kárpáti falvak legerősebb, legizmosabb hazafias védbástyája!

A színévd kezdete. Szombaton e hó 4-én este kezdi meg Fűredi Béla ujjonnan szervezett társulata 4—5 hétre tervezett ujvidéki színévdját. A társulatról általánosságban, — a szerződött tagok után itélve, — jó véleményvel lehetünk és ismerve a társulat egyes új erősségeinek szinpadit kvalitását, úgy abban a reménységben lehetünk, hogy jó társulat fog az idej színévdában itt működni. Szombaton és va-

Ki mit lát,

Ki mit tud,

Ki mit hall

közzölje az

Ujvidéki Hirlappal.

sárnap este „Tarka este“ címen elsőrangú fővárosi műsoru kabaré kerül előadásra. A további műsor megállapítását a társulat szervezése körül felmerült nehézségek hátráltatják. A zenekar ugyanis csak jövő hét első napjaiban lesz tökéletes és így addig a drámai személyzet fog *Csige* Böskével az élén bemutatkozni. *Csige* Böskét felesleges bemutatnunk, kedves jó ismerősként köszöntjük viszont, akinek művészeire mindenkor szívesen emlékeztünk vissza. Az operette személyzet élén a tavaszi népszerű kedvenc: *Peterdi* Etus áll.

A háboru nevezetesebb dátumai. A szövetséges seregek a hadi történelemben páratlan eredményt értek el. A több mint egy esztendeje folyó háboruban az ellenség 24 várát foglalták el eddig. Ezek között nem egy olyan van, amelyet bevehettek tartottak. A mi motoros útegeinknek, a németek 42-esének, főleg pedig seregeink hősiességének semilyen vár sem bír ellentállni. Az elfoglalt várak ezek:

A nyugati harctéren:

1. Augusztus 7-én Lüttich.
2. Augusztus 26-án Namur.
3. Augusztus 26-án Longvy.
4. Szeptember 8-án Maubeuge.
5. Október 5-én Lille.
6. Október 9-én Antwerpen.

A keleti harctéren a gorlicei áttörés óta:

7. Május 7-én Libau.
8. Junius 23-án Przemysl visszafoglalása.
9. Julius 23-án Rozan.
10. Julius 23-án Pultusk
11. Augusztus 5-én Varsó.
12. Augusztus 5-én Ivangorod.
13. Augusztus 8-án Sierock.
14. Augusztus 8-án Zegrze.
15. Augusztus 9-én Lomza.
16. Augusztus 11-én Viszna
17. Augusztus 13-án Kovno
18. Augusztus 20-án Novogorjevsk.
19. Augusztus 21-én Bielszk.
20. Augusztus 23-án Ossoviec.
21. Augusztus 26-án Breszt-Litovszk.
22. Augusztus 27-én Olita.
23. Szeptember 2-án Luck.
24. Szeptember 3-án Grodnó.

A katonák őszi szabadságolása. A legnagyobb munkaidő megkezdésekor kezdtük meg a legendás offenzívánkat is a harctéren, a bölcs hadvezetőség mégis keresztül tudta vinni, hogy a földmives emberek hazajöhettek az aratásra, a eszéplési munkálatokra. Isten segítségével mindkettőt fényesen elvégeztük. A hadvezetőség most egy újabb okos és szerfelett fontos ideával áll elő. Megint szabadságot ad a katonáknak, hogy az őszi munkála-

tokat is elvégezhessek itthon. Már értesítette a törvényhatóságokat, hogy szükség esetén hajlandó az őszi munkákhoz munkakerőt adni. — Diadalmas győzelmeink mellett tehát a gazdaságok őszi munkát is rendbehozzuk.

Tanügyi lehetetlenség. Azok a szülők, akik leánygyermeküket a gimnáziumba taníttatják lépésről lépésre olyan lehetőségekre bukkannak, hogy csakugyan csodaszámba megy ha el nem veszik kedvüket gyermekeik további tanításától. Ilyen lehetetlen helyzet áll elő az által például, hogy a leánytanulóknak nincs megengedve az előadások hallgatása, de sőt a gimnáziumi tanárok is el vannak tiltva attól, hogy a magántanulókat magánúton oktassák, hogy tehát sem a nyilvános hallgatása az előadásoknak nincs megengedve, de a magántanulás is lehetetlenül van. Úgy értesülünk, hogy városunkban is mozgalom készül, a melynek célja a minisztériumnál ilyen arányban lépéseket tenni, hogy ezen a lehetlen állapoton valahogy segítse legyen. Kívánatos lenne, hogy az összes érdeklődők a mozgalomhoz csatlakoznának.

Kinevezés. Az igazságügy miniszter *Köszegi* Károly kir. ügyészségi *dijnokot* a kiskőrösi kir. járásbíróvához *végrehajtóvá* nevezte ki.

A gabonavásárlási határidő meghosszabbítása. A hivatalos lap mai száma közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, a mely szerint közvetlen gabonavásárlásra engedélyt nyert vár megyei és városi törvényhatóságok, valamint rendezett tanácsú városok október hó 31-ig bezáróan, a nagyobb ipartelepek, közlekedési és egyéb vállalatok, fogyasztási szövetkezetek, menhelyek, internátusok, kórházak, gyógy-, büntető és javító-, nevelő- és egyéb közintézetek pedig október hó 15. napjalg bezáróan vásárolhatják be a részükre engedélyezett gabonamennyiséget.

Mennyibe kerül a műember. A háboru után — sajnos — igen sok lesz a csonka hős, aki valamilyen végtagját veszítette el sebesülése folytán. Hála orvosainknak és kiváló orvosi műszereszeinknek, ma már olyan tökéletes mű-tagok állanak rendelkezésükre, amelyekkel pótolni tudják testi hiányukat. Az egyik nagy német cég a minap teljes műtagárjegyzéket adott ki, amely magában foglalja az összes mű-tagok árát; a jegyzékből ki lehet számítani, mibe kerülne egy olyan ember, akinek minden tagja műtag. Az árjegyzék szerint kétezer márkába. Egy pár műtag például 600 márka, míg egy pár kar 400 márka. Fül, kagylóval együtt egyenként 300 márka, a szem 120 márka. Az árak alkalmasint még emelkedni fognak,

mert minden drágább lesz, minél tovább tart a háboru.

Iskoláink megnyílnak. A felső kereskedelmi iskola épületéből a Reserve B. Spital elköltözködött s így lehetővé vált, hogy iskoláink, ha pár nappal elkésve is, megnyílhasanak. A felső kereskedelmi iskolában három intézett fog előadásokat tartani: a felső kereskedelmi, a polgári leány és a polgári fiúiskola. A gimnázium a beltéri rom. kath. elemi iskola helyiségében nyitja meg az idén tanévet

Nem lesz téli menetrend. Az államvasutak igazgatósága közli: A magyar királyi államvasutak vonalain október hó 1-ével új menetrendet nem adnak ki, hanem az 1914. évi május hó 1-én életbeléptetett nyári menetrend a vonatok egy részének megszüntetésével továbbra is érvényben maradt. A forgalomban maradó vonatokról egy kívánatos hirdetmény kerül kiadásra, mely csak a közlekedő vonatok számait tartalmazza. E vonatok menetrendje az 1915. évi május hó 1-től érvényes menetrend-hirdetményekből vehető ki.

Előléptetés. Az igazságügy miniszter *Fischer* Frigyes dr. ujvidéki kir. törvényszéki bírót, a büntetőtanács vezetőjét *sozonkivül* a VII. fizetési osztályba léptette elő. Ezzel az előléptetéssel az ujvidéki királyi törvényszéknek egy nagyképzettségű, éles jogi tudású bírója részesült jól megérdemelt elismerésben, mely széles körben örömet és megelégedést keltett. *Fischer* Frigyes drt. kintüntetés számba menő előléptetése alkalmából sokan keresték fel üdvözlésükkel.

Köszönetnyilvánítás. Az Ujvidéki Magyar Daloskör augusztus 8-án rendezett hangversenye 617-40 koronát jövedelmezett, melyet a Daloskör lelkes vezetője szerető adományként juttatott hozzám a rokkant katonák segélyezésére. Eltekintve attól, hogy ez a nemes tett önmagát dicseri, különösen is ki kell emelnem *Wachtl* Imre, a Daloskör fáradhatatlan elnökének, valamint *Gyenezse* Károly és *Lappy* Vilmos urak érdemeit, melyet a kifogástalan rendezés körül kivittak. Önzetlen emberbaráti és hazafias ügybuzgóságokért fogadják a rokkant katonákat gyámolító bizottság hálás köszönetét. *Forster* Géza okkantsbizottsági elnök.

A vasból készült ötpennigesegek. Egész Németországban nagy érdeklődéssel várják az új, vasból való ötpennigeseket. Az új pénznemet lehetetlen lesz hamisítani, mert az öntvény olyan magas hőfok mellett készül, hogy azt a hamisító nem tudja „házilag” előállítani. Tulajdonképpen

nem is vasból, hanem acélból fogják készíteni az új pénzeket. Erre a célra első sorban a Siemens-Martin-féle acélöntvényt fogják felhasználni. Az e módszer szerint előállított acélpénzek színben nagyon hasonlítanak majd a nickelpénzekhez. Megjegyzendő, hogy Németországban a vasnak legkülömbözőbb, egész szokatlan célokra való felhasználását már száz évvel ezelőtt kiváló tökélyre emelte a világhíres berlini királyi öntöde, mely kályhákat, kazánokat, kapukat, lövegeket, plaketeket, acélmetszeteket, sőt névjegyeket is gyártott vasból. Azóta a vasat lassankint kiszorították a nemes fémek. Egyedül a vaskezesztendő volt az, amelyet már száz esztendő óta ebből a nemesen egyszerű anyagból készítettek.

Árverés a vasuti raktárban. A Máv. igazgatósága arról értesít, hogy Ujvidéken, a Máv. vasuti raktárban e hó 27-én 9 ó. d. e. tartják meg a kézbesíthetetlen küldemények árverését.

Jelentés az ujvidéki tüdőbetegedőző intézet július-augusztus havi forgalmáról. Gondozás alatt állott júliusban 14, augusztusban 15 beteg jelentkezett, júliusban 2, augusztusban 1 új nöbeteg, valamennyi második stadiumi nyílt tuberkulozisban szenvedett. Júliusban 646 és fél liter, augusztusban 689 liter tejet osztottunk ki, mindkét hónap egy beteg kapott 10—10 kor. lakbérsegélyt. Specifikus kezelésben részesült 2 beteg. A gondozónő a két hónapban 136 látogatást tett.

Felelős szerkesztő és kiadó:
dr. Königstättler Ottó.

Ház eladás.

A város egyik legforgalmasabb helyén levő ház, nagy telken épült s két utcára nyíló, melynek évi hozadéka 4.144 korona, **46.000 koronáért szabad kézből ELADÓ.**

A háztulajdonos nevét meg tudhatni e lap kiadóhivatalában

ELADÓ HÁZ.

A temerini-utcában lévő „Raabstern-féle” ház eladó, komoly vevők ajánlat a szerkesztőségünkhöz zárt borítékban, melyen feltüntetendő: ajánlat a „Raabstern” házra küldendő ::

